

1

Interpres

Parmakkapı, İmarı Sokak Ziya bey Han Kat 4

Tel. : 44 72 34

Beyoğlu

No.

22 Eylül 1967
KİM (İstanbul)

Sanat

HAMLET "1967,"

Devlet Tiyatrosu olmak veya olmamak savaşında!

Devlet Tiyatrosu'ndan geçen hafta yerleri kolay doldurulmayacak değerinde yedi sanatçı istifa etti. Türkiye'nin sanatçı yönünden enflasyon geçirdiği bir dönemde, bu istifaların Devlet Tiyatrosu'nda yaratacağı boşluğu zaman gösterecektir.

Şimdiden sonrası için önemli olan, Milli Eğitim Bakanı'nun gerekli tedbiri alarak Devlet Tiyatrosunu huzura kavuşturması ve böylece istifalara mani olmasıdır. Aksi halde, yılların yetiştirdiği, tecrübeli ve tahsilli sanatçıların yerini, yakın bir gelecekte alaylı sanatçılar alacak ve Devlet Tiyatrosu, şimdiye kadar bir çoğunu kaybettiği özelliklerini yitirecektir.

Olmak veya olmamak !

Shakespeare'in ünlü Hamlet'ini ve onun elindeki kurukafaya bakarak söylediği «Olmak veya olmamak, işte bütün mesele burada» tiradını her tiyatrosever hatırlayacaktır. İşte bugün Devlet Tiyatrosu, olmanın veya olmamanın savaşını veriyor. Bir Milli Eğitim Bakanı Cüneyt Gökçer'den yana olmak veya Türk Tiyatrosu'ndan yana olmak durumundadır.

Yıllar sonra Hamlet'in elindeki kurukafaya dönmüş bir Türk Tiyatrosu'nun bugünkü hazırlayıcıları, o zaman mesuliyetin ağır baskısına dayanacak omuzlara sahip midirler?

Bir istifa mektubu

Rejisör - oyuncu Ziya Demirel Devlet Tiyatrosu'ndan istifa edenlerden biri, Sanatçı istifa gerekçesini, bir yazıyla hem basına, hem de genel müdüre açıkladı. Çok mümkün dür ki, Cüneyt Gökçer'in dosyaya aldığı bu yazıda, şahsına yöneltilmiş ağır ithamlar yer alıyor. Biz bu ithamları sütunlarımıza alarak kamu oyuna sunmayı uygun bulduk. Ve yöneticilerden cevap beklemek hakkımızdır. Bunu yapmadıkları an, halkın gözünde de suçlu durumuna düşecekleri unutulmamalıdır. Ziya Demirel'in istifa mektubundan alınan ilginç pasajları aşağıda bulacaksınız:

«... Sanat haysiyeti ve şerefi ayaklar altına alınırken, Genel Müdürlüğünüzün turnikesinde cirit atanların lokmaları boğazlarında kaldığı zaman, mutlaka beni hatırlayacaksınız. On yıldır bir çiftlik gibi safasını sürdüğünüz

Devlet Tiyatrosunun hesapları, hissi kalmanmış yüreğinizi burkarken de gene beni gözlerinizin önüne getireceksiniz.»

«... Ben öyle sağlam bir yere dayanıyorum ki, kimse beni yerimden oynatamaz gibi sloganlarınıza rağmen, yurdun bu tek sanat kurumundan şerefimizle ayrılmanızı tavsiye ederim. Hangi kuvvetlere dayanarak Genel Müdürlükte tutduğunuzunuzu açıklamaktan çekinmeyeceğimi bilirsiniz.»

«... Siz her zaman emredecek yaradılıştaki bir insan değil, emirle her isteneni yapacak nitelikte bir yaratıksınız. Bunu tutum ve davranışlarınızla kamu oyuna ispat ettiniz.»

«... Kanımca sizin bulunduğunuz bir kurumda hizmeti, kendime, yurduma ve sanata ihanet sayıyorum. Türkiye Cumhuriyeti hudutları içinde, bu fakir milletin milyonlarım ker liniz ve karınız uğruna reklâm olarak kullandığımızın hesabını, bir «Hukuk Devleti» düzenini yürütenler er ve geç soracaklardır. Buna yürekte inanıyoruz. İlahi adalet tecelli ettiği zaman, 4 — 5 yıldır bekleyen Devlet Konservatuarı mezunları yanında bir ilk okul mezunu bile olmayan karınıza 1,5 yılda yaptığımız 1400 liralık zammın kefareti çok acı bir şekilde öcüneceksiniz. Basınımıza verdiğiniz gerçek dışı haberlerin iç yüzü ortaya döküldüğü zaman, gerçeğin acı şamarını yüzünüzde duyacaksınız.»

5441 sayılı Devlet Tiyatrosu kuruluş kanunu amaçlarına aykırı tutumunuzun hesabını sormak, bir vatandaş olarak elbette bana düşer. Bu görevimi yapacağıma inanırım.»

«... Sizi, bir çiftlik haline getirdiğimiz Devlet Tiyatrosu'na terk ediyor ve 28 yıllık emeklik hakkımın mahfuz tutulması şartıyla istifa ediyorum.»

Her zaman papaz pilav....

Bunlara ve daha evvel yazdıklarımıza cevap istenecektir, istenmelidir. Daha üç . beş ay önce Başbakan Süleyman Demirel tarafından görevinden alınan fakat meşhur bir Gökçerzede AP. li bakanın «sayın Başbakanım, Cüneyt Gökçer'i bir kereye mahsus bana bağışlayın» demesiyle paçayı kurtaran Cüneyt Gökçer unutmamalı ki, sayın Demirel pek yakın bir gelecekte isteğini tekrarlatabilir. O zaman ikinci bir bağışlamaya yanaşmayacağı gerçektir.